

Σωτήρης Χατζάκης

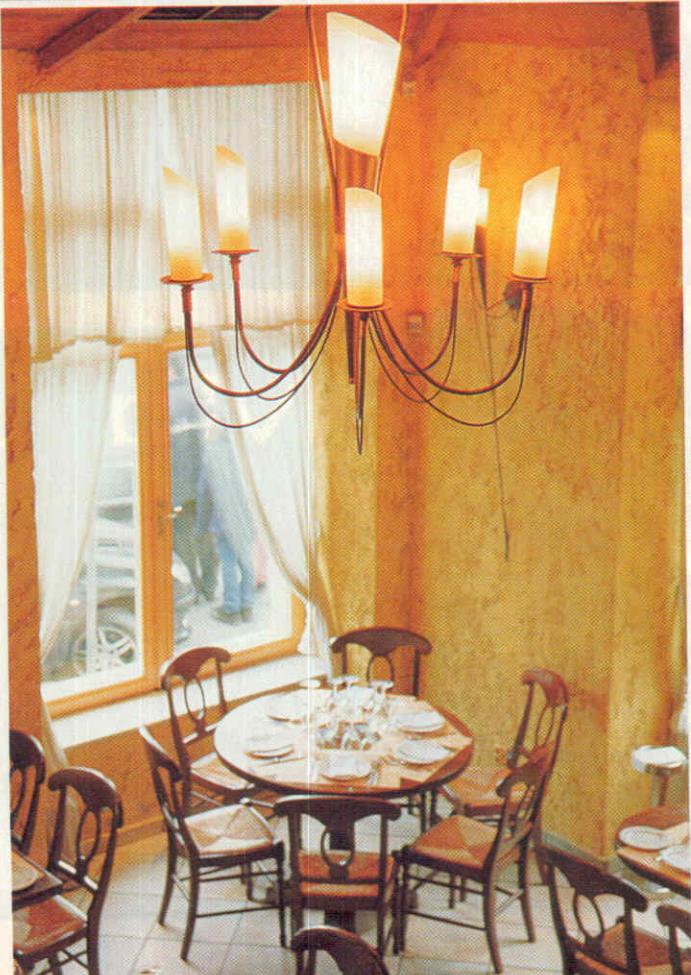
Ενας σκηνοθέτης που δεν αρέσκεται στις ευκολίες, στις συνταγές και στις δοκιμασμένες λύσεις. Μιλήσαμε με τον Σωτήρη Χατζάκη για θεατρικές παραστάσεις και πολλά άλλα...

Συνέντευξη: Αφροδίτη Πολίτη, φωτογραφίες: Αλέξανδρος Φιλιππίδης

Η φόνισσα του Παπαδιαμάντη μάγεψε επί τρία χρόνια το θεατρόφιλο κοινό σε Ελλάδα και εξωτερικό, ενώ η Θεοσαλονίκη γνώρισε φέτος το σκηνοθέτη Σ. Χατζάκη από την παράσταση *Tou Nekrou Adelphou*, μια θεατρική προσέγγιση της διασημότερης και οικουμενικότερης παραλογής των Βαλκανίων.

Μιλήσαμε για τα Βαλκάνια, που ακόμα δοκιμάζονται από τις επιπώσεις των βομβαρδισμών, αλλά και για την παντοτινή αλήθεια αυτού του υπερφυσικού λαϊκού μύθου.

Η παραλογή *Tou Nekrou Adelphou*, που παρουσιάστηκε φέτος στο Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος, μέσα σε ένα κλίμα κατάνυξης αλλά και ουγκινοπιακής φόρπισης, είναι καρπός μιας μακράς και επίπονης

πορείας. Για το σκπνοθέτηπ, που μελέτησε επί 10 χρόνια το υλικό, ταξίδεψε στην Ελλάδα και στα Βαλκάνια συλλέγοντας τις διαφορετικές εκδοχές του μύθου, η παράσταση είναι «ένα μεγάλο διαβαλκανικό θέαμα, περιλαμβάνει το πάθος, την παγανιστική έξαρση, τη μανία για έρωτα και για θάνατο, τον απόλυτο θρίνο. Ενα εκρηκτικό υλικό που οργανώθηκε σκπνικά με το ήθος του λαϊκού δρώμενου και με τον τρόπο της τραγωδίας».

—Τι σχέση έχει το έργο με το «δράμα των σπαρασσόμενων Βαλκανίων»;

«Η παράσταση δεν εντάσσεται σε κανένα ρεύμα επικαιρότητας ή εφέμερης βαλκανικής φιλίας. Δεν γουστάρω τέτοιου τύπου «φιλίες» και εκδηλώσεις, που παράγουν αισθητική εκμεταλλευόμενης τον ανθρώπινο πόνο. Επιθυμώ να πλησιάσω αυτόν τον κόσμο μέσα από την καθημερινή του αγιούσνη, τη ζωή του που απλά, την καθημερινή, που εκφράζεται μέσα από τον λαϊκό του πολιτισμό».

—Πρόκειται ωστόσο για μια «Βαλκανική Υπόθεση».

«Θα μπορούσε να είναι ο τίτλος του έργου, γιατί περιέχει όλη αυτή τη μανία για έρωτα και για θάνατο που υπάρχει στα Βαλκάνια. Ολοι ξέρουμε ότι οι βομβαρδισμοί έγιναν, η γη, τα μνημεία καταστράφηκαν, οι γυναίκες δεν γεννάνε παιδιά, οι άνθρωποι αρρώσταινουν καθημερινά, το έγκλημα συνεχίζεται. Οταν όμως ο πόνος οικουμενοποιείται, όπως σ' αυτό το τραγούδι, συναντά τον πόνο της χώρας, δεν είναι ανάγκη να το εκμεταλλευτείς. Θέλει ένα σεβασμό».

—Σε τι διαφέρουν οι πολλαπλές βαλκανικές εκδοχές του μύθου;

«Υπάρχουν διαφορές, αν και οι ομοιοίπτες είναι πολλές. Τα ελληνικά (τραγούδια) είναι τα πιο αρχιτεκτονημένα, τα πιο αρμονικά, τα σέρβικα τα πιο τρυφερά, τα βουλγάρικα τα πιο χριστιανικά, τα ρουμάνικα είναι τα πιο λατινογενή, κοντά στα ιταλικά, και τα αλβανικά είναι τα πιο ωμά, τα πιο σκληρά».

«Η παράσταση δεν εντάσσεται σε κανένα ρεύμα επικαιρότητας ή εφέμερης βαλκανικής φιλίας»

—Υπάρχει ο κίνδυνος του «νεο-φολκλόρ»;

«Στο εργαστήρι που κάναμε με τους πθοποιούς, δεν σταθίκαμε διόλου σε μια τουριστική επιστροφή στις ρίζες. Δεν πρόκειται για λαογραφική εκδήλωση. Είναι μία μελέτη του τραγικού μέσα στον λαϊκό πολιτισμό. Δεν σκοπεύω να μείνω στα χέρια του Βεληγκέκα και του Μπαρμπα-Γιώργου, αν και τους αγαπώ και τους δύο. Είμαι πολίτης του κόσμου και οτιδήποτε μου είναι μυστηριακό, ερωτικό και γοπιευτικό θα είμαι μαζί του και θα με πάρει μαζί του».

—Η προηγούμενή σας παράσταση, Η Φόνισσα του Παπαδιαμάντη, ήταν αναμφισβήτητα πολύ πετυχημένη. Δημιούργησε ένα ρεύμα, ή μία μόδα ίσως;

«Η Φόνισσα παίχτηκε για πέντε σεζόν και ταξίδεψε σε Λονδίνο, Αβάνα, Αφρική, Νότια Αφρική, Πολωνία και Κύπρο και ακόμα την ζητάνε έως. Ανέβασα τον Παπαδιαμάντη και ο Παπαδιαμάντης έγινε μόδα. Ακόμα και η παράδοση έχει γίνει μόδα, πήγαινε στου Ψυρρή να δεις τι γίνεται. Αυτό δεν μου αρέσει. Στον «Νεκρό Αδελφό» προχωρώ παραπέρα, οι εικαστικές αναφορές είναι τα non finito του Μικελάντζελο, ο Καραβάτζιο, η αναγεννησιακή και μεσαιωνική παράδοση. Και όλα αυτά ιδωμένα μέσα από το δωρικό ρυθμό της αρχαίας ελληνικής τραγωδίας».

—Ο «Νεκρός Αδελφός» έχει ένα δυνατό στόρι:

«Αν ήμασταν στην Αμερική, θα ήταν ένα πολύ ωραίο σενάριο. Θα μπορούσε να το γυρίσει ο Σπίλιμπεργκ: Είναι μύθος μυστηριακός, ένας γοπιευτικός άντρας που σπάνεται από τον τάφο, από όρκο, από μπέσα, ταξίδεψει στον ουρανό, για να φέρει την αδελφή του».

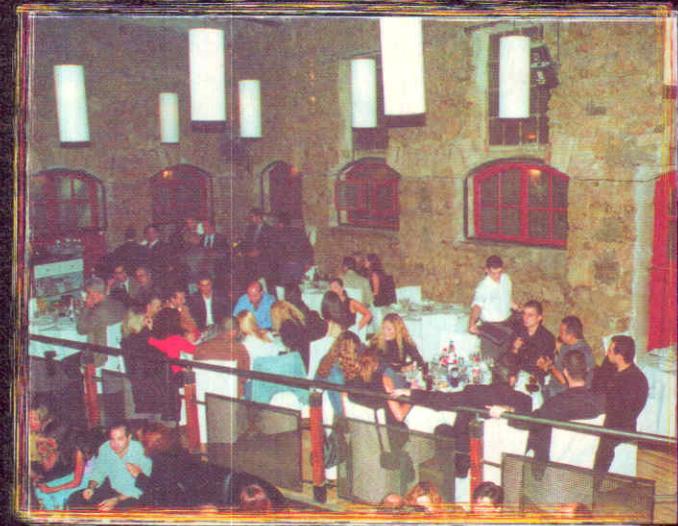
—Πώς αντιδιαστέλλεται ένα έργο όπου προπήθηκε δουλειά δέκα χρόνων με τον πολιτισμό του «φαστ φουντ»;

Νύχτες

με περιεχόμενο

στο

Χρηματιστήριο on line

...με οδηγό το Ballantine's

Μπορεί η Σοφοκλέους να βρίσκεται σε πτώση, υπάρχει όμως ένα άλλο χρηματιστήριο που ανεβαίνει συνεχώς. Ανακαλύψτε το **Χρηματιστήριο on line** στον Πειραιά και επενδύστε σε νύχτες με περιεχόμενο. Οδηγός - και εγγυητής σας - είναι φυσικά το Ballantine's.

Στο ανακαινισμένο Χρηματιστήριο on line, όλες οι αξίες είναι σε συνεχή άνοδο.

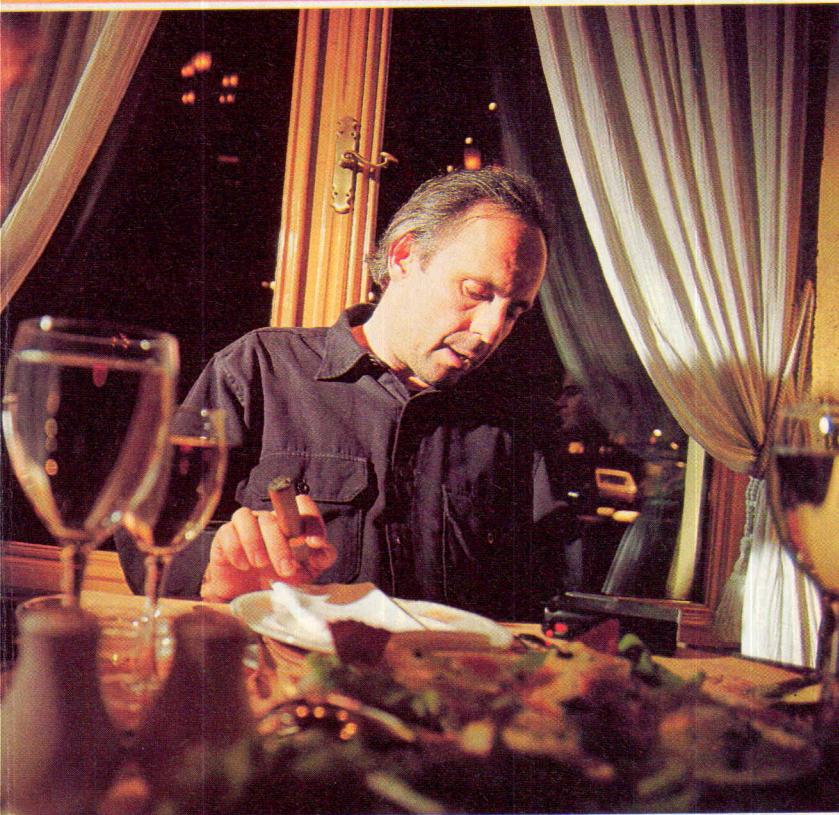
Το ανθρώπινο δυναμικό του, που αυξάνεται όσο περνά η ώρα, μπορεί να το βεβαιώσει. Η οπτικοακουστική εμπειρία του club συμπληρώνεται τέλεια από τις εξαιρετικές γεύσεις που προσφέρει το restaurant. Κι αυτό είναι μόνο η αρχή.

To Ballantine's στο ποτήρι σας και η ανοδική πορεία της διάθεσης δίνουν τη σιγουριά ότι και αυτή η νύχτα έχει περιεχόμενο!

Ballantine's®

IT'S WHAT'S
INSIDE
THAT COUNTS.

«Αυτός ο πολιτισμός του φωτιού έχει τελειώσει, έχει φτάσει στο αδιέξοδο, ανήκει στο παρελθόν»

«Πιστεύω ότι είμαι στο ρεύμα της εποχής και όχι αυτοί. Αυτός ο πολιτισμός έχει τελειώσει, έχει φτάσει στο αδιέξοδο, ανήκει στο παρελθόν, και θα το δεις και στην τηλεόραση, στην πολιτική, παντού. Στην Ευρώπη επιστρέφει η ομάδα, αυτό που κάνω είναι το επόμενο βήμα».

—Η «πολυπολιτισμικότητα» δεν έχει φορεθεί;

«Είναι αναπόφευκτο. Ενώνονται πολιτισμοί. Το σύνδρομο της εθνικής απομόνωσης πρέπει να πάψει. Το τραγούδι του νεκρού αδερφού είναι εκ των πραγμάτων και ένα διεθνές έργο και γ' αυτό θα ταξιδέψει παντού. Ο, τι είναι βαθιά εθνικό είναι αυτομάτως και διεθνές».

—Η επόμενη δουλειά σας;

«Το επόμενο βήμα, πέρα από το απρόσπιτο που αγαπώ πάντα, θα είναι ο Kazantzakis, ο Τελευταίος Πειραιώς. Ανακοίνωσα στο Βήμα ότι πάρα τα δικαιώματα από τον Τελευταίο Πειραιώς από τον Σκοριόζε, και άρχισα να δέχομαι τηλεφωνήματα –από υβριστικά μέχρι προσκλήσεις για τηλεοπτικά παράθυρα για να κάνω δηλώσεις για τις ταυτότητες– και έτσι το πάγωσα».

—Πώς συνδέεται η ζωή με το έργο σας;

«Ζω εν πλήρει φτώχεια αλλά αριστοκρατικά. Μπορώ να χαλάσω όλα μου τα χρήματα σε μια νύχτα γιατί έτσι θέλω. Δεν είμαι από αυτούς τους ανθρώπους του θέατρου που το μεσημέρι φοράνε το σακάκι και γίνονται οικογενειάρχες. Ζω διαρκώς μέσα σε αυτό που κάνω».

—Πώς εννοείτε την επιστροφή στη συλλογικότητα;

«Δεν πιστεύω στην τεχνοκρατία του θέατρου. Όλα αυτά είναι συμπτώματα μιας οικονομίας της αγοράς που πεθαίνει. Πιστεύω στους μικρούς πυρήνες άμεσης δημοκρατίας, που είναι η παρέα, όταν περιέχει μια βαθιά αλήθεια».

—Πώς λειτουργεί η αλήθεια στην τέχνη σας;

«Η τέχνη δεν έχει άμεσα αποτελέσματα στον άλλον. Λειτουργεί βραδυφλεγώς και νιώθω ότι κάπου θα τον επηρεάσει. Το σημαντικότερο πράγμα στη ζωή είναι η τέχνη, αρκεί το σημαντικότερο στην τέχνη να είναι η ζωή. Γι' αυτό ας μη θυσιάζουμε το σήμερα για χάρη μιας αισθητικής. Ζούμε διαρκώς τις παρενέργειες μιας κατασκευής. Ζούμε το χτισμένο. Ας διεκδικούμε το άκτιστο. “As aseekumē το περιπτό και as διεκδικούμε το άκτιστο”. Αυτός είναι ο τίτλος της ζωής μου».

ΕΡΜΟΥ ΚΑΙ ΑΣΩΜΑΤΩΝ-TEST

Φαγητό: Ελληνικές και διεθνείς γεύσεις, στα όρια του εξωτικού, χωρίς υπερβολές. Για αρχή: «Ιταλικό Σαγανάκι», με γνήσια μοτσαρέλα, προσούτο, φρέσκια ντομάτα και σάλτσα βασιλικού, και το «Παραμύθι του Δάσους», με τρυφερά μανιτάρια Πλευρότους. Κυρίως πιάτα προσεγμένα και ιδιαίτερα χορταστικά, με μεγάλη ποικιλία. Προτιμόσαμε φιλέτο κοτόπουλο Βαγιάρδα, μαριναρισμένο με γιαούρτι και μουστάρδα, σερβιρισμένο με σος καβουριού-γαρίδας. Η κόβα περιέχει πολλά καλά ελληνικά κρασιά, ενώ το κατατοπιστικό μενού διευκολύνει στην επιλογή τους. Γευτήκαμε την «Αδόλη Γη» του οινοποιείου Αντωνόπουλου. Αν αντέχετε, δοκιμάστε τη μους σοκολά, μία φτάνει για τρεις. **Μουσική:** Εντεχνο ελληνικό τραγούδι, σε λογική ένταση. **Χώρος:** Αριστοκρατικός, αλλά και άνετος, σε αναπαλαιωμένο νεοκλασικό. **Σέρβις:** Προσεκτικό, όχι φορτικό. **Κόδομος:** Διαφορετικές πλίκιες και ενιστέ καλλιτέχνες και διανοούμενοι. **Τιμή:** 8.000-10.000 το άτομο. **Data:** Ερμού 137 και Αγ. Ασωμάτων, Θεσσαλονίκη, τηλ. 3246337-9

